

STICHTING PENSIOENFONDS SNS REAAL

REGLEMENT VERANTWOORDINGSORGAAN

Artikel 1. DEFINITIES

In dit reglement wordt verstaan onder:

a. Fonds

Stichting Pensioenfonds SNS REAAL N.V.;

b. Statuten

De statuten van het Fonds;

c. Reglement

Het bij de Statuten behorende pensioenreglement;

d. Bestuur

Het Bestuur van het Fonds;

e. Pensioenbureau

Het Bestuur heeft de beleidsvoorbereiding, beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering gedelegeerd aan het Pensioenbureau. Daarnaast heeft zij de dagelijkse uitvoering van het beheer van het Pensioenfonds bij het Pensioenbureau ondergebracht.

f. Werkgever

de Volksbank N.V. en/of VIVAT N.V.;

g. Nevenbedrijven

De door de Volksbank N.V./VIVAT N.V. voorgedragen en door het Bestuur van het Fonds toegelaten werkgevers;

h. Verantwoordingsorgaan

Het in artikel 10, 11,12 van de Statuten genoemde Verantwoordingsorgaan;

i. Deelnemers

Werknemers met een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst van de Werkgever, voor zover zij volgens artikel 6 van het Reglement aanspraken op pensioen kunnen doen gelden;

j. Gewezen deelnemers

Degenen wier deelnemerschap is geëindigd en die aanspraken op grond van het Reglement kunnen doen gelden;

k. Pensioengerechtigden

Degenen die krachtens de bepalingen van het Reglement recht hebben op ingegaan pensioen.

l. Voorzitter

De voorzitter van het Verantwoordingsorgaan

m. Vicevoorzitter
De vicevoorzitter van het Verantwoordingsorgaan.

n. Secretaris
De secretaris van het Verantwoordingsorgaan

o. Dagelijks bestuur
Het dagelijks bestuur van het Verantwoordingsorgaan

p. Intern toezichtorgaan (RvT)
De Raad van Toezicht van het Fonds

Artikel 2 INWERKINGTREDING EN WIJZIGING REGLEMENT VERANTWOORDINGSORGAAN

1. Dit reglement is opgesteld krachtens artikel 10 lid 8 van de Statuten en is per 1 juli 2014 in werking getreden.
2. Wijzigingen van het reglement worden vastgesteld door het Bestuur en goedgekeurd door het Verantwoordingsorgaan alvorens werking te hebben. Wijzigingen kunnen worden voorgesteld door zowel het Verantwoordingsorgaan als het Bestuur.

Artikel 3. SAMENSTELLING VAN HET VERANTWOORDINGSORGAAN

1. In het Verantwoordingsorgaan zijn de deelnemers en de pensioengerechtigden evenredig vertegenwoordigd op basis van onderlinge getalsverhoudingen. De zetelverdeling wordt bij elke reguliere verkiezing opnieuw vastgesteld. De leden van het Verantwoordingsorgaan vormen een zo evenwichtig mogelijke afspiegeling van de betreffende geleding. De werkgever is met maximaaltwee zetels (zowel de Volksbank als VIVAT bezetten elk niet meer dan één zetel) vertegenwoordigd in het Verantwoordingsorgaan. Op grond van door het bestuur vast te stellen criteria kunnen ook één of meer gewezen deelnemers zitting hebben in het Verantwoordingsorgaan.

2a. Het Verantwoordingsorgaan bestaat uit minimaal acht en maximaal twaalf leden en ten minste één man en één vrouw. De geleding namens de deelnemers bestaat uit ten minste één lid onder en één lid boven de veertig jaar.

2b. De leden namens de deelnemers en namens de pensioengerechtigden worden door het bestuur benoemd op basis van verkiezingen uit de deelnemers en de pensioengerechtigden. De werkgever benoemt de leden namens de werkgever. De benoemingen gelden voor een zittingstermijn van vier jaar.

Binnen de geleding deelnemers is er voor elke werkgever een aparte kiesgroep. De geleding pensioengerechtigden kent één kiesgroep. Voor elke kiesgroep geldt dat alle leden die daarvan deel uitmaken na vier jaar aftreden en - voor de betreffende kiesgroep(en) - nieuwe verkiezingen worden georganiseerd. De leden zijn terstond herkiesbaar en herbenoembaar. De maximale zittingsduur is drie termijnen van vier jaar.

3. Het Verantwoordingsorgaan bestaat per 1 januari 2018 uit vijf leden namens de deelnemers, drie leden namens de pensioengerechtigden en twee leden namens de werkgever.
4. Indien een lid behorende tot de geleding van de deelnemers gedurende de looptijd van het lidmaatschap gewezen deelnemer wordt, vervalt zijn/haar lidmaatschap op het moment dat hij/zij gewezen deelnemer wordt. De overige leden van het Verantwoordingsorgaan besluiten met drie vierde meerderheid of het wenselijk is dat de gewezen deelnemer als lid van het Verantwoordingsorgaan aanblijft.
5. Indien een lid behorende tot een kiesgroep van de deelnemers gedurende de looptijd van het lidmaatschap pensioen gaat ontvangen, vervalt zijn/haar lidmaatschap uiterlijk per de eerstvolgende verkiezingen voor deze kiesgroep.
6. Het lidmaatschap van het Verantwoordingsorgaan is niet verenigbaar met een andere functie binnen het Fonds.

Artikel 4 TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Algemeen oordeel

- 1a. Het Verantwoordingsorgaan is bevoegd jaarlijks een algemeen oordeel te geven over:
  - het handelen van het bestuur in algemene zin, aan de hand van het bestuursverslag, de jaarrekening en andere relevante informatie, waaronder de bevindingen van het intern toezichtsorgaan;
  - het door het Bestuur uitgevoerde beleid in het afgelopen kalenderjaar;
  - beleidskeuzes van het bestuur die op de toekomst betrekking hebben.
- b. Het Verantwoordingsorgaan geeft het oordeel uiterlijk op 1 juni van ieder jaar.
- c. Het Bestuur verschaft het Verantwoordingsorgaan uiterlijk op 1 mei van ieder jaar alle stukken die het voor de uitoefening van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft. Het Verantwoordingsorgaan heeft het recht op overleg met het Bestuur, het Intern toezichtsorgaan, de externe accountant en de externe certificerende actuaris.
- d. Het Verantwoordingsorgaan verstrekt het oordeel als bedoeld in lid 1a schriftelijk en beargumenteerd aan het bestuur. Dit oordeel wordt, samen met de reactie van het bestuur daarop, bekend gemaakt en opgenomen in het jaarverslag.

Statutenwijziging

2. Besluiten tot wijziging van Statuten van het Fonds worden, voorzien van de letterlijke tekst van de wijziging, voor advies aangeboden aan het Verantwoordingsorgaan.

Indien wijziging van de Statuten noodzakelijk is geworden op grond van enig voor het Fonds bindende regeling of voorschrift, hetzij van overheidswege hetzij van andere aard, is geen advies door het Verantwoordingsorgaan vereist, maar zal het Verantwoordingsorgaan door het bestuur worden geïnformeerd.

Voordracht leden van het Bestuur

3a. Het Verantwoordingsorgaan doet een voordracht voor de benoeming van de deelnemers en pensioengerechtigden van het bestuur.

Voor bestuurslid kan iedere deelnemer en pensioengerechtigde in aanmerking komen.

De zetels voor de werknemersvertegenwoordiging omvatten zowel zetels voor deelnemers als voor pensioengerechtigden. De verdeling van de zetels voor de werknemersvertegenwoordiging vindt plaats op basis van de onderlinge getalsverhoudingen, met dien verstande dat het aantal zetels voor pensioengerechtigden ten hoogste de helft bedraagt van het aantal zetels voor de werknemersvertegenwoordiging. Indien het aantal deelnemers minder bedraagt dan 10% van de som van het aantal deelnemers en pensioengerechtigden, kan worden afgeweken van het gestelde in de vorige volzin van dit lid. Te allen tijde is er ten minste een zetel voor deelnemers en een zetel voor pensioengerechtigden.

De onderlinge getalsverhoudingen worden jaarlijks per 31 december vastgesteld aan de hand van de gegevens die opgeleverd worden voor de jaarstukken. Zodra een bestuurszetel voor werknemersvertegenwoordiging vacant komt, wegens het beëindigen van het bestuurslidmaatschap, wordt (opnieuw) de zetelverdeling tussen deelnemers en pensioengerechtigden vastgesteld aan de hand van de meest recente onderlinge getalsverhoudingen, zoals hierboven omschreven.

De bestuursleden voor de zetels namens de deelnemers en namens de pensioengerechtigden worden voorgedragen door de deelnemersvertegenwoordiging respectievelijk de pensioengerechtigdenvertegenwoordiging van het Verantwoordingsorgaan. De voordracht door het Verantwoordingsorgaan geschiedt op basis van de vooraf door het bestuur opgestelde en door de RvT goedgekeurde profielschets die aan het Verantwoordingsorgaan beschikbaar is gesteld voor de vacante positie. Benoeming kan door de RvT worden belet indien niet voldaan wordt aan de profielschets. Benoeming geschiedt onder voorbehoud van instemming door DNB.

Voordracht leden van de Raad van Toezicht

3b. Het Verantwoordingsorgaan doet een bindende voordracht voor de benoeming door het Bestuur van de leden van de Raad van Toezicht. Voor leden van de Raad van Toezicht kunnen in aanmerking komen personen die onafhankelijk zijn van het pensioenfonds, onafhankelijk van aan partijen uitbestede taken en onafhankelijk van bij het fonds betrokken organisaties.

De voordracht door het Verantwoordingsorgaan geschiedt op basis van de vooraf door de Raad van Toezicht opgestelde profielschets, gehoord het advies van het Verantwoordingsorgaan, voor de vacante positie. Bij benoeming toetst het Bestuur aan de profielschets. In overleg met de Raad van Toezicht en het Bestuur wordt de selectieprocedure vastgesteld, waarbij gebruik kan worden gemaakt van een extern bureau.

Adviesrechten

4. Het Verantwoordingsorgaan heeft het recht advies uit te brengen over minimaal de volgende onderwerpen:

- het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst met de Werkgever;
- de vaststelling en wijziging van de profielschets voor leden van de Raad van Toezicht;
- de herbenoeming van bestuursleden;
- de benoeming van de onafhankelijke voorzitter;
- het vaststellen en wijzigen van het toeslagbeleid;
- het vaststellen en wijzigen van het beloningsbeleid;
- het wijzigen van het beleid ten aanzien van het Verantwoordingsorgaan;
- de vorm, inrichting en samenstelling van het intern toezicht;
- het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
- het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid.
- de samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten;
- het strategische beleggingsbeleid;
- vermindering van de verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten indien toepassing wordt gegeven aan artikel 134 van de Wet (korting);
- gehele of gedeeltelijke overdracht van verplichtingen van het Fonds of de overname van verplichtingen door het Fonds;
- liquidatie, fusie of splitsing van het Fonds;
- het omzetten van het Fonds in een andere rechtsvorm als bedoeld in artikel 2:18 BW

De inhoud van adviezen zal niet in strijd mogen zijn met bepalingen van de Statuten en/of reglementen.

Het advies van het Verantwoordingsorgaan moet op een zodanig tijdstip worden gevraagd dat het van wezenlijke invloed kan zijn op de hierboven genoemde besluiten. Bij het vragen van advies wordt aan het Verantwoordingsorgaan een overzicht verstrekt van de beweegredenen voor het besluit. Het Bestuur geeft daarbij inzicht in de weging van de belangen die het Bestuur heeft gemaakt ten aanzien van de groepen die bij het pensioenfonds betrokken zijn, alsmede van de gevolgen die het besluit naar verwachting voor de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden zal hebben.

5. Het Bestuur deelt aan het Verantwoordingsorgaan zo spoedig mogelijk schriftelijk mee of het een advies als bedoeld in lid 4 van dit artikel niet of niet geheel volgt, waarbij tevens wordt medegedeeld waarom van het advies of een daarin vervat minderheidsadvies wordt afgeweken.

6. Het Verantwoordingsorgaan adviseert het bestuur naar aanleiding van de melding van de Raad van Toezicht over het disfunctioneren van het bestuur.

Informatierechten

7. Het Bestuur is verplicht desgevraagd aan het Verantwoordingsorgaan tijdig alle inlichtingen en gegevens te verstrekken, die deze voor de invulling van zijn taak redelijkerwijze nodig heeft. De inlichtingen worden desgevraagd schriftelijk verstrekt.

8. Het Bestuur is verplicht het Verantwoordingsorgaan te informeren over:

- het vaststellen van de jaarrekening
- de jaarlijkse begroting
- de wijzigingen in het pensioenreglement
- de profielschets van leden van het bestuur
- de (wijzigingen in de) ABTN
- (wijziging in) actuariële grondslagen
- een herstelplan op de lange termijn of een herstelplan op de korte termijn
- premierugstorting
- de aanstelling van een bewindvoerder of de beëindiging van de situatie waarbij een Curator moet worden benoemd.

Artikel 5 VERKIEZING LEDEN VERANTWOORDINGSORGAAN

1. Een verkiezing kan worden georganiseerd voor één of meerdere kiesgroepen. Ten behoeve van een verkiezing wordt onder kiesgerechtigden onderscheid gemaakt tussen de diverse kiesgroepen. Binnen de geleding deelnemers zijn er twee kiesgroepen, namelijk voor iedere werkgever één. De geleding pensioengerechtigden is één kiesgroep.

2. De wijze van stemming over de kandidaten voor het Verantwoordingsorgaan wordt bepaald door de verkiezingscommissie als bedoeld in artikel 8 lid 2, met inachtneming van het navolgende:

- de gelegenheid tot stemmen moet ten minste dertig dagen openstaan;
- de stemming geschiedt elektronisch;
- ongeldig zijn stemmen waarbij op meer kandidaten een stem is uitgebracht dan er vacatures te vervullen zijn;
- ongeldige en blanco stemmen worden geacht niet te zijn uitgebracht;
- de verkiezingscommissie ziet toe op een zorgvuldig verloop van de verkiezingen;
- de verkiezingscommissie maakt na afloop van de stemming de uitslag bekend.

Gekozen zijn de kandidaten die de meeste stemmen op zich hebben verenigd. In geval dat voor de laatst beschikbare zetel twee of meerdere kandidaten een gelijk aantal stemmen hebben ontvangen, beslist het lot. De wijze van loting wordt bepaald door de Voorzitter.

Artikel 6 KANDIDAATSTELLING

1. Kandidaten voor de te kiezen leden kunnen worden gesteld door en uit de daarvoor in aanmerking komende kiesgroep(en). De kandidaten moeten voldoen aan de profielschets voor leden van het Verantwoordingsorgaan. De verkiezingscommissie toetst een kandidaat vooraf op geschiktheid.

2. Indien uit een kiesgroep slechts zoveel leden kandidaat worden gesteld als er te bezetten plaatsen zijn in het Verantwoordingsorgaan, zijn de gestelde kandidaten zonder verkiezing gekozen.

Indien er meer kandidaten zijn gesteld, schrijft de verkiezingscommissie binnen één maand na het sluiten van de kandidaatstelling een verkiezing uit.

3. De verkiezingscommissie stelt ten minste een maand voor de verkiezingen de gelegenheid tot kandidaatstelling open gedurende minimaal 21 dagen en brengt dit ter kennis van de deelnemers waarvoor de verkiezingen worden gehouden.

4. Ingeval van een tussentijdse vacature zal – indien hij daarin bewilligt – de kandidaat die na de reeds gekozenen het grootste aantal stemmen in de kiesgroep op zich heeft verenigd, worden benoemd. De benoemde kandidaat treedt in de oorspronkelijke zittingstermijn van deze vacature.

5. Indien er in geval van een tussentijdse vacature, ontstaan door het terugtreden van een lid, geen kandidaten meer zijn, zal de verkiezingscommissie bij de betreffende kiesgroep de gelegenheid openen tot kandidaatstelling en zonedig overgaan tot tussentijdse verkiezingen bij die kiesgroep.

Artikel 7 VERGADERINGEN

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 12 lid 3 van de statuten, komen Bestuur en het Verantwoordingsorgaan ten minste eenmaal per kalenderjaar gezamenlijk in vergadering bijeen. Tijdens deze vergaderingen worden de aangelegenheden aan de orde gesteld waarover het Bestuur of het Verantwoordingsorgaan overleg wenselijk achten.

2. Naast de vergaderingen komen het Dagelijks Bestuur namens het Verantwoordingsorgaan en een delegatie van het Bestuur bijeen voor een periodiek overleg. Dit overleg vindt zesmaal per jaar plaats, bij voorkeur kort na afloop van een vergadering van het Bestuur.

3. Teneinde geldige besluiten te kunnen nemen, dient ten minste tweederde van de leden van het Verantwoordingsorgaan ter vergadering aanwezig te zijn.

Indien wordt vastgesteld, dat bedoeld aantal leden van het Verantwoordingsorgaan ter vergadering niet aanwezig is, zal - teneinde rechtsgeldige besluiten te kunnen nemen - op een termijn, die maximaal 21 dagen na de in voorgaande volzin bedoelde vergadering ligt, opnieuw een vergadering worden gehouden, waar met meerderheid van stemmen door de aanwezige leden kan worden besloten.

Alle besluiten van het Verantwoordingsorgaan worden genomen bij absolute meerderheid der uitgebrachte stemmen.

Elk lid van het Verantwoordingsorgaan heeft één stem; vertegenwoordiging ter vergadering is niet toegestaan.

Het VO kan over zaken besluiten nemen buiten de vergadering, mits geen van de leden zich hiertegen verzet en alle leden in de gelegenheid zijn geweest hun stem uit te brengen. Een besluit kan slechts worden genomen indien ten minste tweederde van de leden van het Verantwoordingsorgaan hun stem hebben uitgebracht. Indien een lid van het VO niet kenbaar heeft gemaakt tegen een voorstel te zijn, wordt hij geacht te hebben voorgestemd. Besluiten over zaken, op geldige wijze genomen buiten de vergadering, zullen in de eerstkomende vergadering alsnog worden bekrachtigd en in de notulen van die vergadering worden opgenomen.

4. Over zaken wordt mondeling gestemd, buiten de vergadering per e-mail. Bij staken van de stemmen over zaken wordt een voorstel geacht te zijn verworpen.

5. Over personen wordt schriftelijk met behulp van ongetekende stembiljetten gestemd. Blanco stemmen en ongeldige stemmen worden als niet uitgebracht beschouwd; als zodanig wordt beschouwd een stembiljet waarop een of meerdere andere mededelingen zijn vermeld, dan waarom bij de stemming wordt verzocht.

Indien bij stemming over personen niemand bij de eerste stemming de absolute meerderheid heeft verkregen, wordt een tweede vrije stemming gehouden.

Wanneer bij tweede stemming geen absolute meerderheid wordt verkregen vindt herstemming plaats als volgt:

- a. indien meer dan een persoon het hoogste aantal stemmen op zich heeft verenigd: tussen die personen. Indien op meer dan twee personen het hoogste aantal stemmen is uitgebracht beslist het lot wie van hen voor herstemming in aanmerking komt;
- b. indien een persoon het hoogste aantal stemmen op zich heeft verenigd: tussen die persoon en degene op wie het op een na hoogste aantal stemmen is uitgebracht. Indien op meer dan een persoon het op een na hoogste aantal stemmen is uitgebracht beslist het lot wie van hen voor herstemming in aanmerking komt.

Bij staken van de stemmen bij de derde herstemming beslist het lot. De wijze van loting wordt bepaald door de Voorzitter.

Artikel 8 COMMISSIES

1. Het Verantwoordingsorgaan kiest uit zijn midden een Dagelijks Bestuur, bestaande uit een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter en een secretaris. Het Dagelijks Bestuur onderhoudt het dagelijkse contact met het Bestuur en/of het Pensioenbureau. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd het Bestuur uit te nodigen tot het bijwonen van een vergadering als bedoeld in artikel 7.
2. Ten behoeve van de verkiezingen als bedoeld in artikel 5 wordt door het Bestuur, in overleg met het Verantwoordingsorgaan, een verkiezingscommissie ingesteld. Deze commissie bestaat uit één of meerdere leden van het Bestuur en van het Verantwoordingsorgaan. De commissie is belast met de uitvoering van de verkiezingen en legt daarover verantwoording af aan het Bestuur.
3. Het Verantwoordingsorgaan kan daarnaast andere commissies instellen voor een bepaald doel. Het Verantwoordingsorgaan stelt bij het instellen van een zodanige commissie de taak, de werkwijze en de periode vast.
4. Een commissie bestaat uit tenminste twee en maximaal vijf personen, gekozen door de leden van het Verantwoordingsorgaan bij meerderheid van stemmen. Deze stemming kan mondeling worden gehouden, doch zal schriftelijk zijn indien tenminste twee leden van het Verantwoordingsorgaan daarom verzoeken.
5. Onverminderd het hiervoor bepaalde is het Verantwoordingsorgaan bevoegd tijdens een vergadering (als bedoeld in artikel 7) een commissie van haar taak te ontheffen en te ontbinden, dan wel de samenstelling te wijzigen, zulks met inachtneming van de hiervoor genoemde stemprocedure.
6. Indien het Verantwoordingsorgaan een deskundige ter vergadering als bedoeld in artikel 7 wil uitnodigen, dient het verzoek hiertoe gedaan te worden aan het Bestuur, dat hierop zal beslissen.
7. De commissies als bedoeld in lid 3 hebben tot taak de ontwikkelingen op hun taakgebied te volgen en daarover aan het Verantwoordingsorgaan te rapporteren.
8. In een vergadering met het Bestuur zal de voorzittersfunctie worden vervuld door de Voorzitter van het Bestuur, dan wel diens plaatsvervanger.

Artikel 9 SLOTBEPALING

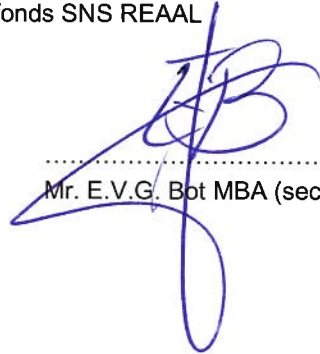
Dit Reglement is vastgesteld door het Bestuur in zijn vergadering d.d. 11 juli 2019.

Getekend d.d. 12 juli 2019 te Utrecht,

Namens het Bestuur van Stichting Pensioenfonds SNS REAAL

.....
Mw. M.R. Oostenbrink (voorzitter)

.....
Mr. E.V.G. Bot MBA (secretaris)

Getekend op ..... te Utrecht,

Namens het Verantwoordingsorgaan van Stichting Pensioenfonds SNS REAAL

.....
Dhr. L.A.P.J.M van Sonsbeek (voorzitter)

.....
Dhr. H. Hessels (secretaris)